

A prevenció szerepe a „szív és érrendszeri nemzeti programban”

PROF. VÉCSEI LÁSZLÓ

SZTE Ált. Orvostudományi Kar Neurológiai Klinika

Összefoglalás: Az Európai Agytanácsot (EBC) az európai neurológiai, idegsebészeti, pszichiátriai és elméleti idegtudományi társaságok alapították, de helyet kaptak a Tanácsban betegszervezetek és a jelentősebb gyógyszer gyártók képviselői is. Az EBC kiemelt feladata az, hogy lépéseket tegyen annak feloldása érdekében, amely az idegrendszeri megbetegedések súlyos társadalmi-gazdasági következményei és az igen szerény idegkutatási és betegellátási finanszírozás között húzódik. Ha figyelembe vesszük azt, hogy az összes megbetegedés 35%-a a központi idegrendszeri kórképek csoportjába sorolható, akkor a jelenlegi ráfordítások igen alacsonynak mondhatók. Így például ismert tény az, hogy a cerebrovascularis központokban (Stroke Unit) kezelt betegek gyógyulási esélyei jobbak, mégis a szélütést szenvedett páciensek nagyobb hányada általános belgyógyászati osztályra kerül felvételre. Ugyanakkor meglehetősen kevés figyelmet fordítunk e betegségek megelőzésére, noha az igazi megoldást a prevenció jelentené. Az orvostársaságoknak együtt kell dolgozniuk e program sikere érdekében.

Kulcsszavak: Európai Agytanács, szélütés, Szív és Érrendszeri Nemzeti Program, megelőzés

---

Egészségtudomány 52/4 (2008)
Közlésre érkezett: 2008.július 14-én
Elfogadva: 2008 augusztus 7-én

Prof. Vécsei László
akadémikus
a MOTESZ elnöke
SZTE Ált. Orvostudományi Kar
Neurológiai Klinika
Szeged, Semmelweis u 6.
e-mail: vecsei@nepsy.szote.u-szeged.hu

Az Európai Agy Tanács (*European Brain Council*) és az Európai Neurológiai Társaságok Szövetségének (*European Federation of Neurological Societies*) álláspontja szerint az idegrendszeri kórképekben szenvedő betegek ellátása a teljes egészségügyi kapacitás megközelítően 1/3-át veszi igénybe. Így messzemenőig indokolt, hogy a legújabb európai dokumentumokban az agy kutatása önálló fejezetként szerepel.

Az idegrendszer betegségei körében a *vascularis neurológiai* kórképek szerte a világon igen komoly népegészségügyi problémát jelentenek. Kiemelten fontos ez hazánkban is, mert más országokkal összehasonlítva sajnos szomorú helyet foglalunk el a rokkantsággal és halálozási adatokkal kapcsolatos nemzetközi statisztikákban. A stroke ugyanis az ischiemiás szívbetegsége után a második helyen áll mint leggyakoribb halálok, és a vezető tényezője a súlyos mozgáskorlátozottság kialakulásának. E betegség előfordulása csökkenthető lenne, hiszen a helytelen táplálkozás, a mozgásszegény életmód, az előbbiekkal összefüggő obesitas és cukorbetegség, a napi gondokból eredő feszültség, a dohányzás, az alkohol mértéktelen fogyasztása alapvetően közrejátszanak e kórkép kialakulásában. Kétségtelen tény, hogy a gyógyszeres prevenció, illetve az elmúlt években bevezetett thrombolysis lényeges előrelépésnek tekinthető, de egyértelmű, hogy az igazi megoldást e betegség megelőzése jelentené.

Hazánkban a közelmúltban nemzeti egészségügyi programok indultak, így a „*Nemzeti Rákellenes Program*”, a „*Csecsemő és Gyermekgyógyászati Nemzeti Program*”, a „*Sürgősségi Ellátás Nemzeti Program*” és végül, de nem utolsó sorban a „*Szív és Érrendszeri Nemzeti Program*”, amelynek kiemelt fejezete a *Vascularis Neurológia*. A MOTESZ komoly feladatot vállalt e programok koordinálásában, s kiemelt szerepet szán az egészségfejlesztésnek, a népegészségügyi tevékenységnek, valamint a szakma-specifikus rehabilitációnak. Érrendszeri központokat kell létrehozni, amelyekben egymás mellett párhuzamosan vannak a különböző szakrendelések (cerebrovascularis, kardiológiai, angiológiai, nephrológiai, diabetológiai, lipidológiai, obesitológiai, hypertonológiai stb szakrendelések kiegészítve a gyógytorna és rehabilitáció specialistáival, táplálkozási tanácsadással). Az „*Éljen 140/90 Hgmm alatt*” program eredményeként a hypertoniás betegeknél 5%-kal nőtt a célvérnyomást elérték aránya. Fontos feladat, hogy a népegészségügy szakembereivel együttműködve a média bevonásával jól tervezett az egész országra kiterjedő egészségnevelő felvilágosító program induljon, amely felhívja a figyelmet a stroke és más keringési megbetegedések megelőzésének lehetőségére. E programba be kell

vonni az iskola-egészségügy és a foglalkozás egészségügy szakembereit, mert az egészségnevelést már kisiskolás korban el kell kezdeni.

Mivel a Magyar Higiénikusok Társaságának célja: *...a magyar higiénia – a közegészségügy, népegészségügy – valamint a hozzákapcsolódó természet- és társadalomtudományok fejlődésének előmozdítása, szakmai érdekeinek hazai és nemzetközi képvisellete, a tudományos műveltség terjesztése, a tudományos eredmények gyakorlatban történő alkalmazásának segítése és összehangolása.*”

Ezért: Fogjunk össze e fontos feladatok közös megoldása végett !

PROF LÁSZLÓ VÉCSEI

Member of the Hung. Acad. Sci.
President of the Hungarian Medical Association
Clinic of Neurology, Faculty of Medicine
University of Szeged
Semmelweis str 6, Szeged
e-mail: vecsei@nepsy.szote.u-szeged.hu

Role of prevention in the „National Program of Heart and Circulation Diseases”

Abstract: The European Brain Council (EBC) is a coordinating council formed by European organisations in neurology, neurosurgery, psychiatry, basic brain research (neuroscience), as well as patient organisations and industry. The EBC is determined to eliminate the discrepancy between the huge impact of brain diseases and the implications of understanding normal brain function on the one hand, and the modest financial and time resources allocated to brain research, teaching and the care of brain diseases on the other hand. Considering that 35% of the burden of all diseases is caused by brain diseases, these diseases have received relatively little attention. Despite the proven value of stroke units, for example, the great majority of stroke victims are still admitted to general medical wards. More effort should be spent on the prevention of this second most burdensome disease in Hungary. Therefore, the medical societies should work together for the success of this program.

Key words: European Brain Council, stroke, National Program of Heart and Circulation Diseases, prevention

---